

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету фінансів та обліку
Андрій КІЗИМА
2024 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор
з науково-педагогічної роботи
Віктор ОСТРОВЕРХОВ
2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
з дисципліни «МУНІЦИПАЛЬНЕ УПРАВЛІННЯ»
(польською мовою)

Ступінь вищої освіти – магістр

Галузь знань 07 Управління та адміністрування

Спеціальність 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок

Освітньо-наукова програма «Публічні фінанси»

Кафедра менеджменту, публічного управління та персоналу

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (год.)	РС (год.)	Тренінг (год.)	СРС (год.)	Разом (год.)	Екзамен
Денна	1	2	32	14	5	4	95	150	2

Тернопіль – 2024

Робочу програму склав:

д-р екон. наук, професор, професор кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу Григорій МОНАСТИРСЬКИЙ

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри менеджменту, публічного управління та персоналу, протокол № 5 від 01.10.2024 р.

Завідувач кафедри,
д-р екон. наук, професор

Михайло ШКІЛЬНЯК

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок, протокол № 2 від 09.10.2024 р.

Голова групи забезпечення спеціальності,
д-р. екон. наук, професор

Ольга КИРИЛЕНКО

Гарант ОНП
д-р. екон. наук, професор

Тетяна КІЗИМА

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

"Муніципальне управління (польською мовою)"

1. Опис дисципліни "Муніципальне управління (польською мовою)"

Дисципліна – Муніципальне управління (польською мовою)	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS – 5	Галузь знань 07 «Управління та адміністрування»	Статус дисципліни: вибіркова Мова навчання: польська
Кількість залікових модулів – 5	Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок»	Рік підготовки: <i>Денна – 1</i> Семестр: <i>Денна – 2</i>
Кількість змістових модулів – 2	Ступінь вищої освіти - Магістр	Лекції: <i>Денна – 32 год.</i> Практичні заняття: <i>Денна – 14 год..</i>
Загальна кількість годин – 150	Освітньо-наукова програма «Публічні фінанси»	Самостійна робота: <i>Денна – 95 год.</i> Тренінг: <i>Денна – 4 год.</i> Індивідуальна робота: <i>Денна – 5 год.</i>
Тижневих годин: – 10 год., з них аудиторних – 4 год.		Вид підсумкового контролю – екзамен

2. Мета й завдання дисципліни «Муніципальне управління (польською мовою)»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Дисципліна «Муніципальне управління (польською мовою)» є вибірковою дисципліною для студентів, які навчаються за освітньо-науковою програмою «Публічні фінанси» підготовки магістрів галузі знань «Управління та адміністрування» за спеціальністю «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок».

Метою викладання дисципліни є вивчення теоретичних засад стратегування в муніципальному управлінні; засвоєння механізмів практичної реалізації елементів інструментарію стратегування в муніципальному управлінні; оволодіння принципами формування ефективних вертикальних та горизонтальних взаємодій органів місцевого самоврядування; опанування сучасними методами управління муніципальними галузево-функціональними комплексами; вивчення особливостей муніципального управління в зарубіжних країнах для адаптивного використання його в практичній роботі органів місцевого самоврядування в Україні.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

У результаті вивчення дисципліни «Муніципальне управління (польською мовою)» слухачі магістратури повинні:

— *знати*: теоретико-методологічні засади стратегування в муніципальному управлінні як механізму ефективного управління розвитком громад; систему нормативно-правового забезпечення управлінської діяльності місцевого самоврядування; особливості реалізації інструментарію муніципального

управління; характер вертикальних та горизонтальних зовнішніх взаємодій органів місцевого самоврядування; принципи сучасного управління галузево-функціональними комплексами громади; загальні засади організації та здійснення муніципального управління в зарубіжних країнах, зокрема в Польщі та інших країнах ЄС.

— *вміти*: на основі використання загальнонаукових та спеціальних методів розчленовувати систему громад на окремі підсистеми з метою виявлення проблем та пошуку шляхів підвищення ефективності їх функціонування; розробляти набір конкретних інструментів муніципального управління з урахуванням їх територіально-функціональних особливостей, ситуативних характеристик внутрішнього й зовнішнього середовища; будувати логічно-структурні схеми взаємодії органів місцевого самоврядування з органами державного управління, фінансово-кредитними установами та підприємницьким сектором, шукати слабкі ланки цієї взаємодії й розробляти пропозиції з її удосконалення; проводити економічно-фінансове обґрунтування вибору певних механізмів управління муніципальними галузево-функціональними комплексами; адаптувати прогресивний зарубіжний досвід муніципального управління, зокрема в Польщі та інших країнах ЄС, в практику управлінської діяльності органів місцевого самоврядування України.

3. Програма навчальної дисципліни «Муніципальне управління (польською мовою)».

Змістовий модуль 1. Стратегування в муніципальному управлінні.

Тема 1. Стратегії соціально-економічного розвитку громад та моделі механізму їх реалізації

Система стратегування: сутнісні, предметні, функціональні характеристики. Принципи та моделі стратегування розвитку громад. Суспільно-політичне та інституційне середовище стратегування розвитку громад.

Об'єктивна необхідність та нормативно-правове забезпечення розробки стратегій соціально-економічного розвитку громад. Види та класифікація стратегій муніципального розвитку. Теоретико-методологічні та методичні засади розробки стратегій соціально-економічного розвитку громад. Сценарії розвитку громад та їх відображення в стратегії муніципального розвитку. Методи розробки муніципальних стратегій. Основні етапи, організаційно-економічне забезпечення розробки та реалізації стратегії соціально-економічного розвитку громад. Основні моделі та система механізмів реалізації стратегій муніципального розвитку.

Тема 2. Прогнозування та програмування економічного і соціального розвитку громади

Сутність та основні завдання прогнозування соціально-економічного розвитку громади. Система муніципальних прогнозів. Методологічні та методичні засади розробки прогнозів соціально-економічного розвитку громади. Організація муніципального прогнозування.

Програмування в системі функціональних механізмів муніципального управління. Муніципальні програми як основний інструмент реалізації муніципальної політики. Види муніципальних програм. Методологічні та методичні основи розробки муніципальних програм. Структура програм муніципального розвитку. Ресурсне та організаційне забезпечення розробки і реалізації муніципальних програм. Механізми реалізації муніципальних програм.

Тема 3. Планування муніципального розвитку

Планування в системі організаційно-функціональних механізмів управління соціально-економічним розвитком громади. Структура програми соціально-економічного розвитку громади. Основні групи показників, що містяться в програмі економічного і соціального розвитку громади. Методологічні та методичні засади складання програми. Механізми реалізації програми соціально-економічного розвитку громади. Структура, основні етапи та методичні засади розробки системи муніципальних планів.

Змістовий модуль 2. Механізм муніципального управління

Тема 4. Сутність та законодавча база муніципального управління.

Поняття муніципального управління. Місцеве самоврядування. Теорії місцевого самоврядування. Громада. Співвідношення термінів “муніципальний”, “місцевий”, “комунальний”. Базові поняття муніципального управління: муніципалітет, місцеве співтовариство (спільнота), питання місцевого значення, муніципальне господарство, муніципальна власність, муніципальна служба.

Європейська Хартія місцевого самоврядування. Система законодавчої бази муніципального управління в Україні. Конституція України та Закон України “Про місцеве самоврядування в Україні” як засадничі нормативно-правові акти в сфері муніципального управління. Нормативне регулювання бюджетних і податкових прав місцевого самоврядування. Законодавча база управління комунальною власністю. Проблеми розвитку та удосконалення законодавчої бази муніципального управління в Україні.

Тема 5. Побудова системи муніципального управління.

Види підсистем муніципального управління. Організаційна підсистема муніципального управління. Суб’єкти муніципального управління. Об’єкти муніципального управління. Внутрішнє й зовнішнє середовище муніципального управління. Функціональна підсистема муніципального управління. Інструментальна підсистема муніципального управління..

Тема 6. Інструментарій муніципального управління.

Стратегія як основа управління громадами. Фінансовий менеджмент для управління фінансовими ресурсами громади. Маркетинг для інформаційного забезпечення управління громадою. Проектний менеджмент як складова муніципального управління. Логістика для управління ресурсопотоками. Завдання кадрового менеджменту для успішного управління громадою. Інформаційні

технології в муніципальному управлінні. Завдання й заходи з управління ризиками. Антикризове управління громадою. Ситуаційне муніципальне управління.

Тема 7. Вертикальні взаємодії органів муніципального управління.

Взаємодії з регіональними органами державного управління. Інструменти збалансування інтересів органів місцевого самоврядування та органів державної виконавчої влади. Цільові регіональні програми: цілі, переваги та види. Міжбюджетні відносини. Принципи міжбюджетних відносин. Бюджетування регіональних бюджетів. Взаємодії з органами державної казначейської служби та фіскальної служби. Казначейське виконання місцевого бюджету.

Тема 8. Розвиток підприємництва в системі муніципального управління.

Роль підприємницького сектору в розвитку громади. Взаємодія органів місцевого самоврядування з суб'єктами великого та середнього бізнесу. Механізм залучення підприємницьких структур до реалізації муніципальних програм. Малий бізнес в громаді. Проблеми розвитку малого бізнесу та шляхи їх вирішення. Форми підтримки малого бізнесу на муніципальному рівні.

Тема 9. Управління галузево-функціональними комплексами на території громади.

Управління системою охорони здоров'я в громаді. Медичне страхування. Бюджетування муніципальної системи охорони здоров'я. Взаємодія з установами охорони здоров'я. Соціальний захист як об'єкт муніципального управління. Принципи соціальної роботи в громаді. Взаємодія з установами соціального захисту. Управління освітою в громаді. Взаємодія з освітніми установами. Фінансування муніципальних закладів освіти. Управління муніципальним пасажирським транспортом. Планування розвитку громадського транспорту: світовий та вітчизняний досвід. Взаємодія з муніципальними транспортними організаціями. Управління житлово-комунальним господарством. Впровадження нових механізмів господарювання в муніципальний житлово-комунальний сектор. Регулювання тарифів на житлово-комунальні послуги. Розроблення стратегії розвитку житлово-комунального господарства. Реалізація житлово-комунальних проєктів. Взаємодія з правоохоронними органами. Муніципальні форми охорони правопорядку.

Тема 10. Організація муніципального управління в зарубіжних країнах.

Загальна характеристика муніципального управління в зарубіжних країнах. Моделі взаємодії органів центральної влади та місцевого управління в зарубіжних країнах. Особливості організації місцевого управління в окремих зарубіжних країнах та можливості адаптації їх досвіду в Україні. Організація муніципального управління в США. Організація муніципального управління в Німеччині. Організація муніципального управління в Франції. Організація муніципального управління в країнах Скандинавії. Організація муніципального управління в Польщі. Загальна характеристика фінансової системи місцевих органів управління в зарубіжних країнах.

Організація надання послуг в зарубіжних країнах: основні моделі. Система соціального захисту населення в зарубіжних країнах. Особливості управління муніципальною власністю в окремих зарубіжних країнах. Підтримка підприємництва в системі муніципального управління зарубіжних країн. Особливості стратегічного планування в муніципальному управлінні зарубіжних країн.

4. Структура залікового кредиту з дисципліни «Муніципальне управління (польською мовою)» (денна форма навчання)

	Кількість годин					
	Лекції	Практичні заняття	Інд. робота	Тренінг	СРС	Контрольні заходи
<i>Змістовий модуль 1. Стратегування в муніципальному управлінні.</i>						
Тема 1. Стратегії соціально-економічного розвитку громад та моделі механізму їх реалізації	2	2	1	2	10	Тести, питання, есе, управлінські ситуації
Тема 2. Прогнозування та програмування економічного і соціального розвитку громади	2	1			10	
Тема 3. Планування муніципального розвитку	2	1	1		10	
<i>Змістовий модуль 2. Механізм муніципального управління</i>						
Тема 4. Сутність та законодавча база муніципального управління.	2	1	2	2	6	Тести, питання, есе, управлінські ситуації
Тема 5. Побудова системи муніципального управління.	4	1			10	
Тема 6. Інструментарій муніципального управління.	8	2			10	
Тема 7. Вертикальні взаємодії органів муніципального управління.	2	1			10	
Тема 8. Розвиток підприємництва в системі муніципального управління.	2	1	10			
Тема 9. Управління галузево-функціональними комплексами на території громади	4	2	10			
Тема 10. Організація муніципального управління в зарубіжних країнах.	4	2	1	10		
Разом	32	14	5	4	95	

5. Тематика практичних занять.

Практичне заняття № 1 (2 год.)

Тема: Стратегії соціально-економічного розвитку громад та моделі механізму їх реалізації

Мета: Засвоїти теоретико-методологічні засади стратегій управління муніципальним розвитком

Питання для обговорення:

1. Напрями регіональної політики та проблеми вибору управлінських стратегій.
2. Об'єктивна необхідність та нормативно-правове забезпечення розробки стратегій соціально-економічного розвитку громад.
3. Види та класифікація стратегій муніципального розвитку.
4. Теоретико-методологічні та методичні засади розробки стратегій соціально-економічного розвитку громад.
5. Сценарії розвитку громад та їх відображення в стратегії муніципального розвитку.
6. Основні моделі та система механізмів реалізації стратегій муніципального розвитку.

Практичне заняття № 2. (2 год.)

Тема. Прогнозування та програмування соціально-економічного розвитку громади. Планування муніципального розвитку

Мета: оволодіти теоретичними знаннями та засвоїти уміння прогнозування та програмування соціально-економічного розвитку громади; оволодіти теоретичними знаннями та засвоїти уміння планування муніципального розвитку.

Питання для обговорення:

1. Стратегії соціально-економічного розвитку громади та моделі механізму їх реалізації
2. Сутність та основні завдання прогнозування соціально-економічного розвитку громади.

Система муніципальних прогнозів.

3. Організація прогнозування муніципального розвитку.
4. Муніципальні програми як основний інструмент реалізації муніципальної політики.
5. Методологічні та методичні засади розробки муніципальних програм.
6. Механізми реалізації муніципальних програм.
7. Основні функції та завдання планування в системі муніципального управління.
8. Зміст та особливості індикативного планування муніципального розвитку.
9. Методологічні та методичні засади розробки програми соціально-економічного розвитку громади.
10. Механізми реалізації програми соціально-економічного розвитку громади.
11. Стратегічне планування соціально-економічного розвитку.
12. Регіональне бізнес-планування: особливості, основні завдання та методичні засади розробки.

Практичне заняття № 3 (2 год.)

Тема. Сутність та законодавча база муніципального управління. Побудова системи муніципального управління.

Мета. Набуття навичок застосовувати системний підхід до управління громадами.

1. Обговорення питань теми:

Громада як об'єкт муніципального управління.

Муніципальні послуги як продукт діяльності громади.

Сутність муніципального управління.

Нормативно-правова база муніципального управління.

Система муніципального управління та загальна характеристика її елементів.

Організаційна підсистема муніципального управління.

Функціональна підсистема муніципального управління.

Інструментальна підсистема муніципального управління.

2. Програмований контроль.

3. Розв'язування практичних завдань та управлінських ситуацій.

Практичне заняття № 4 (2 год.)

Тема. Інструментарій муніципального управління.

Мета. Набуття навичок застосовувати систему інструментарію муніципального управління.

1. Обговорення питань теми:

Стратегія як основа управління громадами.

Фінансовий менеджмент для управління фінансовими ресурсами громад.

Маркетинг для інформаційного забезпечення управління громадами.

Проектний менеджмент як складова муніципального управління.

Логістика для управління ресурсопотоками.

Завдання кадрового менеджменту для успішного управління громадами.

Інформаційні технології в муніципальному менеджменті.

Завдання й заходи з управління ризиками.

- Антикризове управління громадою.
Ситуаційне муніципальне управління.
2. Програмований контроль.
 3. Розв'язування практичних завдань та управлінських ситуацій.

Практичне заняття № 5 (2 год.)

Тема. Вертикальні взаємодії органів муніципального управління. Розвиток підприємництва в системі муніципального управління

Мета. Набуття практичних навичок налагодження та реалізації взаємодії регіональними органами державного управління та збалансування інтересів органів місцевого самоврядування та органів державної виконавчої влади. Набуття практичних навичок визначення напрямів розвитку підприємництва та впровадження механізмів його розвитку.

1. Обговорення питань теми:
 - Взаємодії з регіональними органами державного управління.
 - Інструменти збалансування інтересів органів місцевого самоврядування та органів державної виконавчої влади.
 - Цільові регіональні програми: цілі, переваги та види.
 - Міжбюджетні відносини. Принципи міжбюджетних відносин.
 - Бюджетування регіональних бюджетів. Казначейське виконання місцевого бюджету.
 - Роль підприємницького сектору в розвитку громади.
 - Взаємодія органів місцевого самоврядування з суб'єктами великого та середнього бізнесу.
 - Механізм залучення підприємницьких структур до реалізації муніципальних програм.
 - Малий бізнес в громаді. Проблеми розвитку малого бізнесу та шляхи їх вирішення.
 - Форми підтримки малого бізнесу на муніципальному рівні.
2. Програмований контроль.
3. Вирішення управлінських ситуацій та розв'язування задач.

Практичне заняття № 6 (2 год.)

Тема. Управління галузево-функціональними комплексами на території громади.

Мета. Набуття практичних навичок управління галузево-функціональними комплексами громади.

1. Обговорення питань теми:
 - Поняття галузево-функціональних комплексів громади.
 - Управління житлово-комунальним господарством.
 - Управління муніципальним пасажирським транспортом.
 - Управління системою освіти в громаді.
 - Управління системою охорони здоров'я в громаді.
 - Забезпечення правопорядку в громаді.
2. Програмований контроль.
3. Вирішення управлінських ситуацій та розв'язування задач.

Практичне заняття № 7 (2 год.)

Тема. Організація муніципального управління в зарубіжних країнах

Мета. Набуття практичних навичок виокремлювати характерні риси побудови системи влади в певній країні для визначення моделі взаємодії органів центральної влади та місцевого управління.

1. Обговорення питань теми:
 - Загальна характеристика муніципального управління в зарубіжних країнах.
 - Моделі взаємодії органів центральної влади та місцевого управління в зарубіжних країнах.
 - Особливості організації місцевого управління в окремих зарубіжних країнах та можливості адаптації їх досвіду в Україні.
 - Організація муніципального управління в США.

- Організація муніципального управління в Німеччині.
 - Організація муніципального управління в Франції.
 - Організація муніципального управління в країнах Скандинавії.
 - Організація муніципального управління в Польщі.
 - Загальна характеристика фінансової системи місцевих органів управління в зарубіжних країнах.
 - Організація надання послуг в зарубіжних країнах: основні моделі.
 - Система соціального захисту населення в зарубіжних країнах.
 - Особливості управління муніципальною власністю в окремих зарубіжних країнах.
 - Підтримка підприємництва в системі муніципального управління зарубіжних країн.
 - Особливості стратегічного планування в муніципальному управлінні зарубіжних країн.
2. Програмований контроль.
 3. Вирішення управлінських ситуацій та розв'язування задач.

6. Самостійна робота студентів

Самостійна робота проводиться позааудиторний час з урахуванням потреб і можливостей студента і передбачає активну і творчу його діяльність з оволодіння матеріалом та набуття умінь самостійного мислення і самоконтролю. Результатом такої роботи є виконання та захист індивідуального завдання.

Виконання індивідуального завдання *передбачає розв'язання управлінської ситуації, що включає таку етапність та послідовність дій.*

1. Вибір громади (сільської, селищної, міської) для дослідження.
2. Формування інформаційної бази для проведення моніторингу розвитку громади:
 - визначається мета і завдання моніторингу;
 - вибирається система кількісних та якісних показників, які характеризують досліджуваний об'єкт;
 - визначаються джерела інформації та обґрунтовується ступінь їхньої надійності та достовірності; здійснюється перевірка інформації;
 - опрацьовуються нормативно-правові акти, які визначають розвиток досліджуваного об'єкту,
3. Проведення аналізу розвитку підсистем громади:
 - розробляються вхідні форми і таблиці;
 - проводиться евристичне, арифметичне, логічне визначення показників;
 - будуються графіки, діаграми, схеми.
4. Систематизація та узагальнення результатів аналізу системи управління економічним і соціальним розвитком громади:
 - визначаються проблеми застосування інструментарію муніципального управління;
 - підготовлюється аналітична записка з висновками щодо стану підсистем муніципального управління в досліджуваній громаді.
5. Формування пропозицій щодо підвищення ефективності управління економічним і соціальним розвитком громади на основі імплементації спеціального економічного інструментарію муніципального управління:

- розробляються варіанти управлінських рішень щодо підвищення ефективності муніципального управління та готується доповідна записка на ім'я відповідного (сільського, селищного, міського) голови.

Межі етапів мають умовний характер і є рухливими: за рахунок інтенсифікації робіт на одному етапі відбувається скорочення процедури на іншому або ж збільшення унаслідок виникнення додаткових умов. Головним завданням поетапної регламентації є дотримання певних правил і процедури проведення оцінки системи муніципального управління.

Оформлення результатів виконання завдання здійснюється у формі аналітичної та доповідної записки, яка повинна містити:

1. Вступ (визначається мета і завдання проведення дослідження).
2. Теоретичні обґрунтування та узагальнення.
3. Методичні підходи до проведення діагностики системи муніципального управління.
4. Основні результати проведеної діагностики.
5. Висновки, узагальнення та рекомендації.
6. Список використаної літератури (інформаційні джерела).

Обов'язковою умовою виконання індивідуального завдання є використання практичного досвіду управлінської діяльності органів місцевого самоврядування в конкретній громаді, побудова таблиць та рисунків.

Індивідуальні завдання з дисципліни виконуються самостійно кожним студентом і охоплює усі основні теми дисципліни. Виконання індивідуального завдання є одним із обов'язкових складових модулів залікового кредиту.

Варіанти індивідуальних завдань для самостійної роботи з дисципліни «Муніципальне управління (польською мовою)»

Загальне завдання:

Для обраного міста:

1. Побудуйте SWOT матрицю.
2. Здійсніть оцінку міського бюджету в розрізі дохідної бази (частка місцевих податків і зборів, державних трансфертів) та за структурою видатків (на управління, благоустрій, соціальну сферу). Оцініть розмір бюджету розвитку, розрахуйте деякі показники видатків на душу населення. Зробіть висновок про фінансову спроможність міського бюджету.
3. Проаналізуйте сайт міської ради. Визначте його основні блоки. На основі інформації наведеної на сайті побудуйте структуру виконавчих органів міської ради. Зробіть висновок чи достатньою на сайті є інформація для Вас як туриста чи інвестора.
4. Дайте коротку характеристику стратегії розвитку міста, якщо нема – то програми соціально-економічного розвитку. Чи відповідає стратегія вивченим Вами методологічним підходам до її розробки. На основі стратегії побудуйте дерево цілей розвитку міста.
5. Знайдіть будь-який проект, що реалізується в місті. Оцініть його з позиції інноваційності.

Варіанти міст (за вибором студента)

- Варіант 1. Київ.
- Варіант 2. Тернопіль.
- Варіант 3. Львів.
- Варіант 4. Черкаси.
- Варіант 5. Чернігів.
- Варіант 6. Ужгород.
- Варіант 7. Шпола.
- Варіант 8. Миколаїв.
- Варіант 9. Мукачево.
- Варіант 10. Чернівці.
- Варіант 11. Рівне.
- Варіант 12. Костопіль.
- Варіант 13. Хмельницький.
- Варіант 14. Харків.
- Варіант 15. Суми.
- Варіант 16. Полтава.
- Варіант 17. Луцьк.
- Варіант 18. Миколаїв.
- Варіант 19. Івано-Франківськ.
- Варіант 20. Чортків.

Критерії оцінювання самостійної роботи:

повнота дослідження (30 балів) – оцінюється повнота охоплення теми, включення необхідних аспектів муніципального управління;

якість аналізу (30 балів) – важливою є глибина проведеного аналізу та здатність студента порівняти різні системи муніципального управління;

практична значущість (20 балів) – оцінюється здатність студента застосувати теоретичні знання на практиці;

аргументованість висновків (10 балів) – оцінюється чіткість та логічність зроблених висновків;

оформлення та презентація роботи (10 балів) – робота повинна бути належним чином оформлена відповідно до вимог академічного письма.

7. Тренінг з дисципліни.

Організація і порядок проведення тренінгу

1. Вступна частина. Актуалізація теми тренінгового заняття та структуризація процесу його проведення. Ознайомлення студентів з метою тренінгу, його завданнями, процедурою проведення, очікуваними результатами. Представлення програми тренінгу.

2. Організаційна частина. Встановлення правил проведення тренінгу, формування малих робочих груп (3-5 груп), визначення завдань та розподіл ролей. Забезпечення учасників тренінгу роздатковими матеріалами: таблицями, бланками

документів, алгоритмами проведення, інструкціями.

3. Практична частина. Виконання тренінгових завдань у малих групах з використанням базових та інноваційних методів проведення тренінгу за визначеною темою (проблемою). Підготовка презентаційних матеріалів за результатами виконання тренінгового завдання.

4. Підведення підсумків. Презентація практичної роботи в малих групах. Обговорення результатів виконання завдань, обмін думками з проблематики теми тренінгу, підведення підсумків, оцінка результативності роботи в групах та досягнення поставлених цілей тренінгу.

Тематика тренінгу.

1. Формування системи управління розвитком громади.
2. Діагностика соціально-економічних процесів в громаді.
3. Створення координаційної структури з управління розвитком громади.

Критерії оцінювання тренінгу:

90-100 балів – цілком володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст завдань тренінгу, виявляє творчий підхід до виконання завдань.

75-89 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки, загалом виявляє творчий підхід до виконання завдань.

65-74 бали – загалом володіє навчальним матеріалом та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому суттєві неточності та помилки, в окремих моментах виявляє творчий підхід до виконання завдань.

60-64 бали – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст завдань тренінгу, допускаючи при цьому суттєві неточності, не виявляє творчого підходу до виконання завдань.

1-59 – не володіє навчальним матеріалом, не розкриває зміст завдань тренінгу, не бере участі у колективних завданнях під час проведення тренінгу.

9. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання.

У процесі вивчення дисципліни «Муніципальне управління (польською мовою)» використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- стандартизовані тести;
- поточне опитування;
- модульне тестування та опитування;
- наскрізні проекти;
- командні проекти;
- аналітичні звіти;

розрахункові роботи;
 презентації виконаних завдань та досліджень;
 оцінювання результатів самостійної роботи;
 студентські презентації та виступи на наукових заходах;
 екзамен;
 інші види індивідуальних та групових завдань.

10. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю.

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту.

<i>Модуль 1</i>		<i>Модуль 2</i>		<i>Модуль 3</i>	<i>Модуль 4</i>	<i>Модуль 5</i>
10 %	10 %	10 %	10 %	5 %	15 %	40%
<i>Поточне опитування</i>	<i>Модульний контроль 1</i>	<i>Поточне опитування</i>	<i>Модульний контроль 2</i>	<i>Тренінг</i>	<i>Самостійна робота</i>	<i>Екзамен</i>
Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять.	Модульний контроль проводиться в системі Moodle в позааудиторний час за змістовим модулем 1 і включає 30 тестових завдань (1 тест – 2 бали) = 60б. і одне управлінське завдання – 40 балів.	Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять.	Модульний контроль проводиться в системі Moodle в позааудиторний час за змістовим модулем 2 і включає 20 тестових завдань (1 тест – 2 бали) = 40б. і одне управлінське завдання – 60 балів.	Оцінка за виконання тренінгового завдання складає 100 б.	Оцінка за виконання самостійного завдання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих за виконані частини індивідуального завдання.	Два теоретичних питання: 1 питання – 20 балів (2 питання = 40 балів) і одна управлінська ситуація – 60 б.

* Пропуски практичних занять обов'язково відпрацьовуються в години консультацій, в іншому випадку вони вважаються оцінкою «0» та враховуються при визначенні середнього арифметичного. Для здобувачів, які навчаються за індивідуальним графіком, поточне оцінювання проводиться під час консультацій, та шляхом виконання завдань в системі Moodle.

Шкала оцінювання:

За шкалою Університету	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

11. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

№ з/п	Найменування	Номер теми
1.	Мультимедійне забезпечення викладання лекцій (проектор; on-line платформа ZOOM)	1-10
2.	Система дистанційного навчання moodle.wunu.edu.ua	1-10
3.	Пакет прикладних програм базових інформаційних технологій: MS Office	1-10
4.	Телекомунікаційне програмне забезпечення (Opera, Google Chrome, Firefox)	1-10

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Акула К.Ю. партисипативне муніципальне управління: імплементація досвіду ФРЕ в Україні. *Таврійський науковий вісник. Серія: Публічне управління та адміністрування*. 2024. 2 (Чер 2024), 3-11. DOI:<https://doi.org/10.32782/tnv-pub.2024.2.1>.
2. Державна стратегія регіонального розвитку на 2021-2027 роки. Затверджена постановою Кабінету Міністрів України від 5 серпня 2020 р. № 695. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/695-2020-%D0%BF#Text>
3. Камардіна Ю. В. Муніципальна реформа в Україні та державах-членах Європейського Союзу в умовах європейської міждержавної інтеграції: порівняльно-правове дослідження [за ред. О. О. Гріненко]; Ін-т законодавства Верхов. Ради України . Одеса : Фенікс, 2020. 221 с.
4. Мельник А. Багаторівневе стратегічне планування в системі інституційних механізмів управління в Україні. Вісник Тернопільського національного економічного університету. 2020. Вип. 2. С. 7–23. DOI: <https://doi.org/10.35774/visnyk2020.02.007>
5. Мельник А.Ф., Васіна А.Ю., Дудкіна О.П. Державне і регіональне управління : навч. метод.коплекс. Тернопіль: ТНЕУ. 2020. 286 с.
6. Монастирський Г., Волосюк М. Інституційні дисбаланси моделі управління розвитком території. Вісник економіки. 2021. Вип. 4. С. 23–37. <https://doi.org/10.35774/visnyk2021.04.023>
7. Монастирський Г.Л. Методичні рекомендації з вивчення дисципліни «Муніципальне управління». Тернопіль: ЗУНУ, 2024. Електронний комплекс в системі MOODLE.
8. Монастирський Г.Л. Методичні рекомендації до виконання самостійної роботи з вивчення дисципліни «Муніципальне управління». Тернопіль: ЗУНУ, 2024. Електронний комплекс в системі MOODLE.
9. Монастирський Г.Л. Методичні рекомендації до проведення тренінгу з дисципліни «Муніципальне управління». Тернопіль: ЗУНУ, 2024. Електронний комплекс в системі MOODLE.
10. Монастирський Г.Л., Волосюк М. Диверсифікація державної політики управління місцевим економічним розвитком. Проблеми системного підходу в економіці. 2022. Вип. 2. С. 22-29. <https://doi.org/10.32782/2520-2200/2022-2-3>
11. Шкільняк М., Васіна А., Монастирський Г., Августин Р., Дудкіна О. Управління комунальною власністю об'єднаних територіальних громад в умовах нових викликів реформування місцевого самоврядування. Вісник Тернопільського національного економічного університету. 2020. № 4. С. 210-215. <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/41037/1/%D0%BD%D0%B0%D1%83%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B5%20%D0%B6%D0%B8%D1%82%D1%82%D1%8F.pdf>
12. Шкільняк М., Мельник А., Монастирський Г., Васіна А., Дудкіна О. Удосконалення механізмів публічного управління та адміністрування в контексті реалізації потенціалу децентралізації. Вісник економіки. 2021. № 2. С. 193-199. <http://visnykj.wunu.edu.ua/index.php/visnykj/article/download/1249/1352>
13. Шкільняк М., Мельник А., Монастирський Г., Васіна А., Іванова О., Дудкіна О. Управління життєдіяльністю територіальних громад в умовах воєнного стану: виклики й

- механізми реагування. Вісник економіки. 2022. Вип. 2. С. 197–206.
<http://visnykj.wunu.edu.ua/index.php/visnykj/article/view/1372>
14. Anzia S F.. Local Interests: Politics, Policy, and Interest Groups in US City Governments. University of Chicago Press, 2022.
 15. Borysova, T., Monastyrskyi, G., Borysiak, O., & Protsyshyn, Yu. (2021). Priorities of Marketing, Competitiveness, and Innovative Development of Transport Service Providers under Sustainable Urban Development. *Marketing and Management of Innovations*, 3, 78-89.
<http://doi.org/10.21272/mmi.2021.3-07>
 16. Borysova, T., Monastyrskyi, G., Khrupovych, S., & Chaikivska, V. (2022). Marketing communication policy of local authorities as a tool for forming the image of municipal service providers. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, 2(43), 306–315.
<https://doi.org/10.55643/fcaptp.2.43.2022.3614>
 17. Determinants of social dysfunctions of local government units / Julia Anna Klimek. // *Zeszyty Naukowe / Wyższa Szkoła Bankowa w Poznaniu*. 2020, vol. 88 no. 1, s.67-81 DOI: 10.26349/zn.wsb.w.poznaniu.0088.06
 18. Dykstra M. Uncertainty in the Empire of Routine: The Administrative Revolution of the Eighteenth-Century Qing State. Harvard University Press, 2022.
 19. Ewolucja regulacji prawnych stanowiących podstawy współdziałania w samorządzie terytorialnym w okresie 30-lecia samorządu terytorialnego w Polsce / Małgorzata Ofiarska. // *Samorząd Terytorialny*. 2020, nr 4, s.29-51
 20. Government Fund for Local Investments : legal aspects of financial support for local government investment projects during the COVID-19 pandemic / Małgorzata Ofiarska. // *Białostockie Studia Prawnicze*. 2021, vol. 26 nr 4, s.139-162
 21. Komunikacyjne podejście do roli metropolii : metropolie i wspólnota metropolitarna jako przestrzeń dyskursywnego uzasadniania decyzji / Michał Peno. *Samorząd Terytorialny*. 2021, nr 7-8, s.63-75
 22. Ksonzhyk, I., Taran, Y., Monastyrskyi, G., Vasina, A., Sytnytska, O., & Belei, S. (2021). Implementation of the principles of sustainable development of territorial communities: Decision making. *Journal of management Information and Decision Sciences*. 24(3), 1-12.
<https://www.abacademies.org/abstract/implementation-of-the-principles-of-sustainable-development-of-territorial-communities-decision-making-10271.html>
 23. Podstawy prawne kulturotwórczej roli samorządu terytorialnego : perspektywa 30 lat doświadczeń / Janusz Sługocki. // *Samorząd Terytorialny*. 2020, nr 4, s.64-71